

Dnr M2019/01776/R

Till: m.remissvar@regeringskansliet.se

kopia till ida.edwertz@regeringskansliet.se

Svar på remiss av Miljödepartementets promemoria *Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet* (DS: M2019/01776/R)

Kort om oss

Byggmaterialhandlarna är en branschorganisation för landets återförsäljare av byggmaterial. Branschen består kedjor och fria handlare (se medlemslista i bilaga). Totalt omsätter branschen ca 90 miljarder kronor årligen och sysselsätter totalt ca 20 000 medarbetare på ca 1350 anläggningar runt om i landet. Byggmaterialhandlarna har fått rubricerade rapport och lämnar härmed följande synpunkter.

Inledning

Byggmaterialhandlarnas medlemsföretag arbetar systematiskt och strategiskt med hållbarhet och cirkulär ekonomi, avfallsfrågorna inkluderat. Anläggningarna inom de respektive medlemskedjorna är mycket olika till storlek och omfattning och de är lokaliserade över hela landet med olika kommunal tillhörighet. Systematik och struktur för att arbeta med avfallsfrågor kan därför variera utifrån kedjornas och handlarnas respektive förutsättningar.

Sammanfattning och kommentarer på promemoria *Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet* (DS: M2019/01776/R)

Byggmaterialhandlarna stödjer föreslagen anpassning av lagstiftningen

År 2025 skall Sverige ha anpassat svensk rätt och lagstiftning till ett nytt EU-lagstiftningspaket gällande avfall. De förslag som läggs fram i Promemorian och som syftar till att ytterligare stärka lagstiftningen ser Byggmaterialhandlarna positivt på för att ytterligare kunna utveckla och systematisera arbetet med cirkulära flöden och cirkulär ekonomi. Byggmaterialhandlarna och dess medlemmar arbetar proaktivt utifrån sina respektive förutsättningar med *Avfallshierarkin, Direktiv 2008/98/EG om avfall* för att minska uppkomsten av avfall. Den anpassning som föreslås är i linje med Byggmaterialhandlarnas ambition att systematiskt arbeta för en mer cirkulär ekonomi och ökade cirkulära flöden.

Hushållsavfall blir kommunalt avfall - viktigt med en tydlig definition

Begreppet kommunalt avfall föreslås ersätta termen hushållsavfall i Miljöbalken för att harmonisera med formuleringen i EU-direktivet. Kommunalt avfall skall även fortsättningsvis

vara under kommunalt ansvar. I Sverige har hushållsavfall även tidigare varit under kommunalt ansvar och i sak ser inte Byggmaterialhandlarna att ett namnbyte av termen i sig innebär någon större förändring.

Byggmaterialhandlarna vill betona vikten av att definitionen av kommunalt avfall och ansvaret för kommunal avfallshantering är tydlig och inte ger utrymme för olika tolkningar. Det behöver vara klart och tydligt vilken typ av avfall våra medlemmar och deras verksamheter skall hantera och på vilket sätt.

Frival gällande kommunalt avfall – kan bidra till ökade cirkulära flöden

Parallellt med förslaget gällande förändringen av termen hushållsavfall till kommunalt avfall införs en möjlighet till s.k. frival för hantering av kommunalt avfall som uppstår i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet. Frivalet innebär att verksamheterna kan välja att hantera avfallet på annat sätt än genom att lämna det till kommunen.

För Byggmaterialhandlarnas medlemmar innebär frivalet att de har möjlighet att upphandla avfallshantering för sitt kommunala avfall från samma avfallsentreprenör som de upphandlar övrig avfallshantering från. Detta skulle göra att de kan ta ett helhetsansvar för sitt avfall.

Verksamheter som vill välja bort kommunal hantering av sitt kommunala avfall måste aktivt anmäla detta till kommunen senast 1 mars året innan de vill utnyttja möjligheten till frival. De måste också göra en ansökan per kommun om verksamheten finns i flera kommuner. Utan aktivt val fortsätter det kommunala avfallet hanteras av kommunen.

Byggmaterialhandlarna ser frivalet som en möjlighet för våra medlemmar att stärka sitt arbete med cirkulära flöden och hållbarhet. Frivalet kan, rätt utformat, bidra till detta.

Byggmaterialhandlarna är positiva till förslaget om att den s.k. Frivalsmöjligheten regleras i avfallsförordningen och att grundansvaret för det kommunala avfallet ligger kvar hos kommunen. Vi vill betona vikten av att frivalet bör även omfatta valfrihet att välja olika aktörer för olika avfallsfraktioner.

Valfriheten som kommer med frivalet begränsas dock helt och hållet för de av Byggmaterialhandlarnas medlemmar som inte själva äger den fastighet där de bedriver verksamheten då det är *”den som är avgiftsskyldig enligt föreskrifter om avgift för insamling, transport och behandling av avfall som har rätt att välja om det kommunala avfallet som produceras i eller i samband med yrkesmässig verksamhet ska lämnas till någon annan än kommunen” (d.v.s. fastighetsägaren).*

Byggmaterialhandlarna förordar en nationell instans med samordningsansvar för ansökningar gällande frival. Byggmaterialhandlarnas medlemmar finns över hela landet och många kedjor har stor geografisk spridning på sina verksamheter. För att underlätta anmälan om frival

förordar Byggmaterialhandlarna en nationell instans med samordningsansvar för gemensamma ansökningar gällande frival för verksamheter i de fall det är möjligt. Vi är medvetna om att olika kommuner har olika förutsättningar för att säkerställa att hushållsavfall inom kommunen återvinns eller bortskaffas och poängterar därför att det endast gäller då ett medlemsföretag anmäler om frival för flera verksamheter. En nationell instans som samordnar anmälningar för frival skulle väsentligt underlätta för Byggmaterialhandlarnas medlemmar att ansöka om frival och också underlätta uppföljning och utvärdering av avfallsarbetet inom medlemsföretagen.

Byggmaterialhandlarna önskar ett förtydligande gällande möjligheten att själva hantera avfall som produceras inom verksamheten med stöd i den s.k. Avfallshierarkin, Direktiv 2008/98/EG om avfall. Inom Byggmaterialhandlarnas medlemmars verksamheter finns flera möjligheter till ett ökat cirkulärt arbete. Ur ett långsiktigt och hållbarhetsmässigt perspektiv vill byggmaterialhandeln kunna hantera det avfall vi producerar inom verksamheten även på annat sätt än genom att lämna det för insamling. Det material vi arbetar med, hanterar och säljer har medlemmarna stor kunskap om och vi ser det som en möjlig utveckling av vår verksamhet att t.ex. kunna behandla, återvinna eller återbruka material som nu blir kommunalt avfall.

Ökade krav på återanvändning och källsortering av bygg- och rivningsavfall skapar ökad administration och ökade kostnader

Bestämmelserna om kontrollplaner i plan- och bygglagen (2010:900) kompletteras och utökas så att en kontrollplan ska omfatta uppgifter om allt bygg- och rivningsavfall och även byggprodukter som kan återanvändas. Det införs också krav på källsortering av bygg- och rivningsavfall i ett antal fraktioner så att invånare i olika kommuner skall ha tillgång till likvärdig service.

För Byggmaterialhandlarnas medlemmar får detta en indirekt påverkan i form av att våra kunder kommer att behöva information om byggprodukters livslängd och avfallskoder. Detta är något som de får redan idag i vissa fall, t.ex. i säkerhetsdatablad för de produkter som omfattas av det lagkravet. Behovet av digital information om livscykelperspektiv, avfallskoder och annat underlag för att kunna ha en fullständig kontrollplan enligt de kompletterade bestämmelserna kommer därför att innebära ökad administration och därmed kostnader för att effektivt och kvalitetssäkert kunna tillgodose våra kunders behov av information.

Informationsplikten för leverantörer av varor utökas

Den nuvarande informationsplikten kommer att utökas till att också omfatta inrapportering till en databas som i nuläget är under uppbyggnad. Det är därför svårt att exakt uppskatta i vilken omfattning och på vilket sätt detta kommer att påverka Byggmaterialhandlarnas medlemmar. Databasen skall tillhandahålla information om förekomst av särskilt farliga ämnen i varorna till europeiska kemikaliemyndigheten och kommer att vara tillgänglig för aktörer inom avfallshantering och för konsumenter. Byggmaterialhandlarnas medlemmar har

redan idag informationsplikt gällande s.k. farliga ämnen genom Reach-förordningens artikel 33.1.

Enligt ändringsförslaget innebär de nya bestämmelserna inte någon ny börda på företagen att ta fram information om innehållet av särskilt farliga ämnen i de varor de säljer utan endast att kretsen av mottagare av informationen utsträcks till Echa.

De av Byggmaterialhandlarnas medlemmar som har egna varumärken eller importerar varor kommer att omfattas av informationsplikten. Detta kommer att innebära ökad administration och ökade kostnader till exempel för att utforma rutiner och systematisera informationshanteringen. För de av Byggmaterialhandlarnas medlemmar som inte importerar varor eller har egna varumärken så återstår att se hur Kemikalieinspektionen formulerar föreskrifterna innan konsekvenserna av förslaget går att fastställa.

Echas målsättning med databasen är att samma information inte skall läggas in mer än en gång per vara och att huvudansvaret läggs på aktören högst upp i distributionskedjan. Informationsplikten innebär därför att byggmaterialhandeln måste försäkra sig om att produkter med särskilt farliga ämnen är registrerade i databasen innan försäljning.

Troligtvis kommer många av de produkter och varor byggmaterialhandeln säljer redan att vara inlagda i databasen när de kommer till ut i handeln. Men eftersom byggmaterialhandeln behöver systematik för arbetet med produkter innehållande farliga ämnen så kommer det oavsett att innebära ökad administration och ökade kostnader.

För frågor kring detta remissvar kontakta Anna Lundkvist, mobil 070-778 64 99
anna@byggmaterialhandlarna.se

Med vänliga hälsningar

Monica Björk

vd, Byggmaterialhandlarna

Medlemsföretag i Byggmaterialhandlarna**Medlemskedjor**

AB Karl Hedin
Ahlseil
Beijer Byggmaterial
Bygma
Derome Byggvaror
K-Rauta
Nordströms bygghandel
Optimera
Woody Bygghandel
XL Bygg

Fria handlare

AB Albin Järn & Färg
AB C.G. Rudolphi
AB Carl Lindvall Järn- & Maskin
AB Edlunds Järnhandel
AB Einar Nilssons Järnhandel
AB Forserums Järnhandel
AB Gårdings Järnaffär
AB Sunnansjö Järn & Bygghandel
AB Värö Trä
Aronssons Byggvaror AB
Bas Byggvaror AB
Bergs Timber AB
Bertils Järn i Kungshamn AB
Br Wijklund Järnhandel AB
Bröderna i Bromölla AB
Bröderna Rehnberg AB
BVL Söderåsen AB
Byggvaruhuset i Öregrund AB
Erik Larsson Bygg
Flinks Järn AB
Grästorps Järnhandel AB
Hansson & Frife
Helmersson Byggmaterial AB
Herman Nilssons Trävaru AB
Hjo Byggnadsmaterial o Glas AB
Hjorths Trävaruaffär AB
Järnartiklar C.G. Enocson AB
Järnhörnan i Stockholm AB

Kolbäcks Järn- & Färghandel
Lagans Trävaror AB
Lenhovda Järnhandels AB
Nordingrå Järn & Färg AB
Rimbofärg med Järn AB
Rätt Från Början AB
Sollebrunns Järnhandel AB
Stämmarsunds Trä- & Byggnadsvaror
Svenssons Järn i Hörby KB
Södra Timber AB
VJB Järnhandel AB
Vikens Lantmän Ek. För.
Åbytorps Såg & Hyvleri AB
Åkessons Järnhandel